

Prima instanță: Judecătoria Telenești (jud O. Școlnic)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud E. Grumeza, A. Rotaru, D. Pușca)

Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție(jud.:N.Clima, P.Moraru, O.Sternioală)

ÎNCHEIERE

08 iulie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte de ședință

Judecătorii:

Tatiana Vieru

Iurie Bejenaru

Oleg Sternioală

examinând cererea de revizuire a lui Arteni Olimpiada împotriva încheierii din 06 mai 2014 a Curții Supreme de Justiție,

adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Pînzari Dina către Arteni Olimpiada privind evacuarea fără acordarea altui spațiu locativ, obligarea de a nu crea obstacole în folosirea imobilului și repararea prejudiciului material, și,

cererea reconvențională depusă de Arteni Olimpiada către Pînzari Dina privind anularea parțială a certificatului de moștenitor legal, recunoașterea dreptului de proprietate și încasarea cheltuielilor pentru îmbunătățirea bunului

c o n s t a t ă :

La data de 08 iunie 2009 Pînzari Dina s-a adresat în instanța de judecată cu cerere împotriva Olimpiadei Arteni privind evacuarea fără acordarea altui spațiu locativ și obligarea de a nu crea obstacole în folosirea imobilului.

În motivarea acțiunii s-a indicat că la data de 01.12.2005 a decedat tatăl ei - Pînzari Vasile, iar reclamanta este unica fiică și unicul moștenitor legal, fapt confirmat prin certificatul de moștenitor legal din 23.06.2009.

Susține reclamanta că pîrîta Arteni Olimpiada a fost concubina tatălui său și după decesul acestuia continuă să locuiască în imobilul amplasat în or. Telenești, str. Viilor 36. Prin hotărîrea judecătorească irevocabilă s-a constatat că Olimpiada Arteni nu are nici un drept asupra imobilului din litigiu. Însă, necătfînd la acest fapt, pîrîta refuză să elibereze imobilul.

Solicită reclamanta evacuarea pîrîtei din casa de locuit situată în or. Telenești, str.Viilor 36 fără acordarea altui spațiu locativ și obligarea acesteia de a nu crea obstacole în folosirea imobilului.

În cardul examinării pricinii, la 18.02.2010, Pînzari Dina a depus o cerere suplimentară solicitînd repararea prejudiciului material cauzat de Arteni Olimpiada prin domicilierea ilegală în imobilul litigios începînd cu 01.06.2006 și pînă la

executarea hotărîrii de evacuare, a cîte 100 euro lunar.

Ulterior, la data de 18.12.2009 Arteni Olimpiada a înaintat în instanța de judecată cerere reconvențională împotriva Dianeî Pînzari cu privire la încasarea cheltuielilor pentru îmbunătățirea bunului imobil în mărime de 20000 euro a prejudiciului moral în sumă de 10000 lei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii reconvenționale, Arteni Olimpiada a invocat că se consideră posesor de bună credință, deoarece împreună cu concubinul ei – Pînzari Vasile au procurat casa de locuit situată în or. Telenești, str. Viilor 36 la prețul de 7100 dolari SUA. Costul imobilului a fost achitat din mijloace proprii, însă în contract a fost indicat și Pînzari Vasile.

Declară că după decesul lui Pînzari Vasile a suportat cheltuieli pentru îmbunătățirea imobilului în mărime de 20000 euro, pe care le solicită de a fi încasate de la Pînzari Diana, precum și a prejudiciului moral în mărime de 10000 lei.

Prin hotărîrea din 26 aprilie 2010 a judecătorei Telenești s-a admis parțial acțiunea înaintată de Pînzari Dina și s-a dispus evacuarea Olimpiadei Arteni din imobilul situat în or. Telenești, str. Viilor 36; s-a admis parțial cererea reconvențională depusă de Olimpiada Arteni și s-a încasat de la Pînzari Diana cheltuielile suportate pentru îmbunătățirea imobilului în sumă de 250000 lei. În rest, pretențiile înaintate au fost respinse.

Prin decizia din 02 noiembrie 2010 a Curții de Apel Bălți s-a respins cererea de apel depusă de Diana Pînzari și s-a menținut hotărîrea primei instanțe.

Prin decizia din 18 mai 2011 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de Diana Pînzari, s-a casat decizia instanței de apel și hotărîrea instanței de fond și s-a restituit pricina spre rejudecare în judecătoria Telenești, în alt complet de judecată.

La 02.11.2011 Arteni Olimpiada a înaintat o acțiune civilă separată împotriva Dianeî Pînzari solicitînd anularea parțială a certificatului de moștenitor legal și recunoașterea după sine a dreptului de proprietate asupra 4/5 cote-părți din imobilul litigios.

Drept temei al acțiunii înaintate a invocat că s-a aflat în relații de concubinaj cu Pînzari Vasile timp de 20 ani. În anul 1995, din mijloace comune, au procurat de la Gortuzov Liubovi casa de locuit amplasată în or. Telenești, str. Viilor 36.

Menționează că deoarece relațiile lor erau bazate pe încredere reciprocă, contractul de vînzare-cumpărare a imobilului din 06.06.1995, a fost încheiat doar cu defunctul, acesta avînd calitatea de cumpărător. Însă, consideră că necătînd la faptul dat, contractul vizat este lovit de nulitate, deoarece nu a fost înregistrat la organul cadastral.

La fel, susține că deși reclamanta Pînzari Dina cunoștea de faptul că casa de locuit a fost dobîndită în comun cu tatăl ei, aceasta imediat după decesul defunctului a depus cerere la notar privind acceptarea moștenirii. Iar, la 23.06.2009, Pînzari Dina a obținut certificat de moștenitor legal, în care ca avere succesorală a fost inclusă și casa de locuit din litigiu.

Menționează împreună cu defunctul posedau și se foloseau în comun de casa de locuit și de terenul aferent și astfel aveau un drept de coproprietate asupra imobilului, fapt ce se confirmă prin extrasul din registrul de evidență a gospodăriilor țărănești.

La fel, invocă că conform certificatului eliberat de Oficiul Cadastral Teritorial Telenești valoarea casei de locuit constituie 24479 lei, iar conform raportului de evaluare, în urma îmbunătățirilor imobilului, constituie suma de 74320 lei. Astfel, rezultă cu certitudine că lucrările efectuate privind îmbunătățirile bunului imobil au fost gestionate din mijloacele proprii, deoarece situația defunctului era destul de dificilă și acesta nu realiza venituri din cauza stării sale de sănătate.

Solicită anularea parțială a certificatului de moștenitor legal pe numele lui Pînzari Dina și recunoașterea după Arteni Olimpiada a dreptului de proprietate la 4/5 cote-părți din imobil.

Prin încheierea din 22.11.2011 a judecătoriei Telenești s-a admis renunțul înaintat de Olimpiada Arteni la pretențiile formulate în cererea reconvențională din 18.12.2009 privind încasarea prejudiciului material și moral și s-a dispus încetarea procesului în această parte.

La 05.12.2011 Arteni Olimpiada a depus o cerere de concretizare a pretențiilor sale solicitînd anularea parțială a certificatului de moștenitor legal din 23.06.2009 cu indicarea în certificat că reclamanta Pînzari Dina este proprietara a 1/5 cotei-părți din imobilul litigios, iar după ea - Olimpiadei Arteni să se recunoască dreptul de proprietate asupra 87,61% cotă-parte din casa de locuit în litigiu.

Prin hotărîrea din 07 decembrie 2012 a judecătoriei Telenești s-a respins ca neintemeiată acțiunea înaintată de Pînzari Dina și s-a admis cererea depusă de Arteni Olimpiada; s-a anulat parțial certificatul de moștenitor legal din 23.06.2009 eliberat pe numele lui Pînzari Diana cu privire la averea succesorală rămasă după decesul lui Pînzari Vasile ce constă din casa de locuit cu suprafața de 62,2 m.p, construcție accesorie cu suprafața de 27,8 m.p, construcție accesorie cu suprafața de 21,87 m.p, porțiune la subsol cu suprafața de 11,6 m.p, teren aferent cu suprafața de 0,0917 ha, cu nr. cadastral 8901223070, amplasat în or. Telenești str. Viilor 36, cu indicarea cotei-părți a moștenitoarei Pînzari Dina de 12,23% din averea succesorală; s-a recunoscut dreptul de proprietate a lui Arteni Olimpiada asupra 87,61 % cotă-parte indivizibilă din imobilul amplasat pe str Viilor 36, or. Telenești, compus din casa de locui, cu suprafața de 62,2 m.p, construcție accesorie cu suprafața de 27,8 m.p, construcție accesorie cu suprafața de 21,87 m.p, porțiune la subsol cu suprafața de 11,6 m.p, cu terenul aferent cu suprafața de 0,0917 ha, cu nr. cadastral 8901223070.

Prin decizia din data de 13.06.2013 a Curții de Apel Bălți a fost admis apelul declarat de Pînzari Dina, a fost casată hotărîrea din data de 07.12.2012 a judecătoriei Telenești, a fost emisă o nouă hotărîre prin care cererea Dinei Pînzari a fost admisă și a fost evacuată Arteni Olimpiada împreună cu membrii familiei din imobilul situat pe str.Viilor 36, or.Telenești cu obligarea acesteia de a nu crea obstacole lui Pînzari Dina în folosirea imobilului; a fost respinsă cererea lui Pînzari Dina împotriva lui Arteni Olimpiada privind încasarea cheltuielilor pentru folosirea imobilului; a fost respinsă cererea reconvențională a lui Arteni Olimpiada și a fost încasat de la Arteni Olimpiada în beneficiul lui Pînzari Dina cheltuielile de judecată în sumă de 212 lei.

Prin decizia din data de 05.02.2014 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de Arteni Olimpiada, a fost casată decizia din data de 13.06.2013 a Curții de Apel Bălți cu remiterea cauzei spre rejudecare în aceeași instanță în alt complet de judecători.

Prin decizia 26 noiembrie 2014 a Curții de Apel Bălți s-a admis apelul depus

de Pînzari Dina; s-a casat integral hotărîrea din 07 decembrie 2012 a judecătorei Telenești și s-a emis o hotărîre nouă prin care s-a admis parțial cererea depusă de Pînzari Dina și s-a dispus evacuarea Olimpiadei Arteni împreună cu membrii familiei sale din imobilul situat în str. Viilor nr. 36, or. Telenești, cu obligarea de a nu crea obstacole Danei Pînzari în folosirea imobilului; s-a respins pretenția înaintată de Pînzari Dina privind încasarea cheltuielilor pentru folosirea ilegală a imobilului. Totodată s-a admis renunțul lui Arteni Olimpiada la acțiune și a fost încetat procesul civil la cererea reconvențională a lui Arteni Olimpiada împotriva Dinei Pînzari privind anularea parțială a certificatului de moștenitor și recunoașterea dreptului de proprietate.

La data de 06 martie 2015 avocatul Nelea Stegărescu, în interesele Olimpiadei Arteni, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel solicitînd casarea deciziei contestate cu pronunțarea unei noi hotărîri de admitere integrală a acțiunii reconvenționale și respingere a acțiunii inițiale.

În motivarea recursului s-a invocat că decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată, deoarece au fost încălcate normele de drept material și procedural.

Susține că la materialele dosarului sunt anexate probe care confirmă că recurenta după procurarea imobilului a efectuat mai multe lucrări de reconstrucție și care au fost achitate din surse financiare proprii, deoarece concubinul său nu era apt de muncă.

Prin urmare, consideră că este în drept de a solicita de la intimată compensarea cheltuielilor de îmbunătățire a casei de locuit. La fel, menționează că a locuit în acest imobil din 23.06.1995 și pînă în prezent, a suportat mai multe cheltuieli de întreținere a imobilului, acest fapt fiind confirmat și prin extrasul din Registrul de evidență a gospodăriilor.

Afirmă că se consideră ca dobînditor de bună credință, deoarece a efectuat mai multe lucrări în vederea îmbunătățirii bunului imobil care au fost executate din surse proprii, sporind astfel valoarea de piață a casei de locuit situată în or. Telenești, str. Viilor 36.

A mai indicat recurentul că instanța de apel a acționat contrar prevederilor art.373, alin.alin.(1),(2),(4) CPC, care stabilesc limitele judecării cauzei. Pentru a asigura dreptul la un proces echitabil prin prisma art.6 CEDO se presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune asupra tuturor argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora.

Relatează că instanța de apel neîntemeiat a ignorat cerințele sale privind admiterea cererii reconvenționale înaintate și încasarea de la intimat a sumei de 250000 lei în contul îmbunătățirii imobilului și că cererea reconvențională era valabilă și la momentul examinării cererii de apel, la care nu a renunțat.

Referitor la încheierea din 22.11.2011 a instanței de fond, aceasta urma să fie casată de către Curtea de Apel Bălți la data de 14.09.2012, odată cu casarea și a hotărîrii primei instanțe, deoarece potrivit art. 359 al. 2 CPC, apelul declarat împotriva hotărîrii se consideră declarat și împotriva încheierilor date în pricina respectivă, chiar și dacă atacarea încheierii nu se menționează în cererea de apel.

Menționează recurenta că în conformitate cu prevederile art. 212 alin.(1) CPC, renunțarea reclamantului la acțiune se consemnează în procesul-verbal al ședinței de judecată și se semnează de către reclamant, pîrît sau de ambele părți. Astfel conform

materialelor dosarului - procesul-verbal nu este semnat și nu este anexată o careva cerere din partea ei privind renunțarea la cererea reconvențională. Prin urmare cererea reconvențională înaintată la data de 18.12.2011 își păstra actualitatea și reclamanta era în drept să o susțină în continuare.

De asemenea instanța de apel a ignorat prevederile legale menționate și nu s-a expus în privința încheierii primei instanțe din 22 noiembrie 2011 necâtînd la faptul că și Curtea Supremă de Justiție, în decizia din 05.02.2014, a făcut referire asupra acestei omisiuni și anume menționînd că „instanța de apel nu a atras atenția asupra faptului că procesul-verbal al ședinței din 22.11.2011 a primei instanțe a fost întocmit cu încălcarea prevederilor art. 275 al.5 CPC, care statuează că procesul-verbal se semnează de președintele ședinței și de grefier. Modificările, rectificările și completările procesului-verbal se menționează în el și se certifică de președinte și grefier prin semnătură.”

Prin încheierea din data de 06.05.2015 a Curții Supreme de Justiție a fost recunoscut inadmisibil recursul declarat de avocatul Nelea Stegărescu, în interelele Olimpiadei Arteni, împotriva deciziei din 26 noiembrie 2014 a Curții de Apel Bălți.

La data de 15.05.2015 Arteni Olimpiada a depus cerere de revizuire împotriva încheierii din data de 06.05.2015 a Curții Supreme de Justiție.

În motivarea cererii de revizuire s-a indicat că încheierea a cărei revizuire se cere este nefondată și ilegală.

Menționează revizuentul că la emiterea încheierii a cărei revizuire se cere s-a indicat precum că recursul depus nu se încadrează în temeiurile de admisibilitate, dar indică revizuentul că instanța de recurs nu a luat în calcul că instanța de apel pronunțînd o nouă hotărîre atît în partea de motivare, cît și în dispozitivul deciziei adoptate nu s-a expus în privința pretenției privind încasarea de la Pînzari Dina a îmbunătățirilor aduse imobilului aflat în litigiu din sursele proprii ale revizuentului.

A mai indicat revizuentul că Dina Pînzari motivînd că apără și interesele tatălui ei decedat, de fapt, mai mult tinde spre o îmbogățire fără justă cauză, deoarece de soarta tatălui său a fost indiferentă și nu s-a interesat atît în timpul vieții acestuia, cît acesta a fost bolnav și nici în prezent nu vizitează nici locul unde acesta a fost înmormîntat.

Afirmă revizuentul că instanța s-a limitat la enumerarea istoricului examinării pricinii, omițînd să se expună asupra temeiurilor de fapt și de drept a cererii de chemare în judecată, cît și a celei de apel - situație preluată întocmai de către Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, circumstanțe care au dus la emiterea unei soluții eronate.

Notează revizuentul că decizia Curții de apel Bălți din 26.11.2014 este nemotivată, superficială și unilaterală.

Face referire revizuentul la art.130 CPC în coraborare cu art.239 CPC și indică că hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată și urmează să conțină, în special, circumstanțele pricinii, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe și legile de care s-a călăuzit instanță. Totodată, din interpretarea art. 6 al CEDO, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărîri motivate constituie una dintre garanții a dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în

hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora (cauza Ga reia Ruiz, 26).

Afirmă revizuentul că din conținutul deciziei instanței de apel prin care s-a pronunțat o hotărâre nouă se deduce că instanța, contrar prevederilor legale s-a referit doar la normele dreptului material, pe care a considerat că sunt aplicabile în speță, fără ca să se expună asupra circumstanțelor concrete ale cauzei și probelor administrate în cadrul judecării pricinii pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe.

Mai mult, instanța de apel nu a argumentat motivele admiterii sau respingerii unor probe, pe ce circumstanțe de fapt s-a călăuzit la adoptarea hotărârii.

Menționează revizuentul că neexaminînd capătul de cerere înaintat privind încasarea de la Dina Pînzari a îmbunătățirilor aduse imobilului aflat în litigiu instanța de apel i-a încălcat dreptul de proprietate prevăzut de CEDO. În astfel de circumstanțe conchide revizuentul că instanța de apel nu a examinat obiectiv și multaspectual pricina, iar prin adoptarea unei hotărâri nemotivate a încălcat dreptul la un proces echitabil, iar prin declararea inadmisibilității recursului s-a admis o încălcare esențială a dreptului la un recurs efectiv.

Afirmă revizuentul că prin emiterea deciziei a cărei revizuire se cere au fost încălcate flagrant prevederile articolului 4 al Codului de procedură civilă, care stipulează că sarcinile procedurii civile constau în judecarea justă, în termen rezonabil, a cauzelor de apărare a drepturilor încălcate sau contestate, a libertăților și a intereselor legitime ale persoanelor fizice și juridice și asociațiilor lor, ale autorităților publice și ale altor persoane care sînt subiecte ale raporturilor juridice civile, familiale, de muncă și ale altor raporturi juridice, precum și în apărarea intereselor statului și ale societății, în consolidarea legalității și a ordinii de drept, în prevenirea cazurilor de încălcare a legii.

Invocă revizuentul prevederile art.15 CPC, conform căruia participanții la proces și alte persoane interesate ale căror drepturi, libertăți ori interese legitime au fost încălcate printr-un act judiciar pot exercita căile de atac împotriva acestuia în condițiile legii. Și, în sensul normei legale date, indică revizuentul că a depus cerere de recurs împotriva deciziei Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de apel Bălți din data de 26 noiembrie 2014 pentru a-și apăra drepturile încălcate, întrucît decizia este una nefondată favorabilă intimatei, iar instanța de apel contrar prevederilor legale nu și-a motivat soluția admiterii cererii de apel.

Indică revizuentul că nu pot constitui temei de dobîndire a dreptului de proprietate relația de fapt a concubinajului. Se vor distinge două situații, în raport cu momentul dobîndirii dreptului de proprietate asupra imobilului și anexelor; a) dacă dreptul de proprietate a fost dobîndit în timpul relației de concubinaj, obiectul material al acestuia se va partaja conform aportului fiecăruia la dobîndirea bunului; b) în cazul în care imobilul locativ a fost dobîndit de către unul dintre concubini, dar pe parcursul acestei relații au fost efectuate de către concubini anumite construcții, reparații capitale, concubinul neproprietar va dispune de dreptul de a solicita plata unei compensații bănești egală cu îmbunătățirea adusă imobilului.

Instanța de fond, afirmă revizuentul, corect a constatat că începînd cu anul 1992 s-a aflat în relații de concubinaj cu Pînzari Vasile, care este tatăl intimatei

Pînzari Dina. Relațiile de concubinaj cu Pînzari Vasile au continuat pînă la decesul acestuia, fapt confirmat prin înscrisurile la dosar. Inițial, menționează revizuentul că împreună cu fostul concubin au locuit în 2/3 cotă - parte din casa de locuit amplasată pe str. Cuza 3, or. Telenești, cealaltă parte a căsă fiind în proprietatea fostei concubine a defunctului Rotari Vera, care este mama intimatei Pînzari Dina. Faptul conviețuirii în comun cu defunctul, este unul cert stabilit, confirmat de ambele părți în litigiu, cît și prin înscrisurile anexate la cauză.

A mai indicat revizuentul că la data de 06.06.1995 concubinul său, în calitate de vânzător, a înstrăinat cota sa parte din casa de locuit amplasată în or. Telenești, str. Cuza 3 lui Dîcă Elena, aceasta, deja procurînd conform contractului din 17.04.1990 de la fosta concubină a lui Pînzari Vasile 1/3 cotă parte din casa de locuit de pe strada Ion Cuza 3. La 23.06.1995, Pînzari Vasile a procurat de la cet. Gortoguz Liubovi, casa de locuit amplasată în or. Telenești, str. Viilor 36, fapt confirmat de contractul de vânzare- cumpărare. Folosința casei de locuit de pe str. Viilor 36 împreună cu concubinul Pînzari Vasile, indică revizuentul că se confirmă prin datele din registrul de evidență a gospodăriilor din 1997.

În rezultatul înregistrării masive, prin decizia Consiliului local Telenești nr. 5/10 din 20.09.2001, lui Pînzari Vasile i s-a atribuit în proprietate terenul aferent casei de locuit de pe str. Viilor 36, fapt confirmat prin titlul de proprietate. Tot în rezultatul înregistrării masive, a fost înregistrat dreptul de proprietate a lui Pînzari Vasile asupra terenului aferent casei de locuit la organul cadastral.

La data de 01.12.2005 Pînzari Vasile a decedat fapt confirmat prin certificatul de deces. Intimata Dina Pînzari, fiind fiica decedatului, în termenul stabilit de lege s-a adresat la notar cu cerere despre acceptarea moștenirii și notarul i-a eliberat certificat de moștemfor legal asupra averii succesoriale - casa de locuit de pe str. Viilor 36, or. Telenești cu terenul aferent casei de locuit, care au aparținut defunctului în temeiul extrasului din registru de evidență a gospodăriilor și titlului de proprietate.

Astfel, menționează revizuentul că cere doar restituirea sumei prin care imobilul aflat în litigiu a fost îmbunătățit respectînd în acest context dreptul de proprietate a intimatei. Pînzari Vasile nu a realizat venituri, din cauza stării sănătății precare, fapt confirmat prin numeroasele acte medicale anexate la dosar și a început să beneficieze de pensie de invaliditate din luna septembrie 2005 în sumă de 497 lei.

Indică revizuentul că a prezentat probe că a realizat venituri, lucrînd ultimii ani peste hotarele țării din care a adus îmbunătățirile imobilului dat.

Afirmă revizuentul că este incorectă poziția instanței de apel care indică că prin cererea protocolară din 22.11.2011 a renunțat la pretențiile formulate în cererea reconvențională din 18.12.2009 prin care a solicitat încasarea de la Pînzari Dina a cheltuielilor pentru îmbunătățirea imobilului, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată, procesul –verbal al ședinței de judecată nu este semnat, mai mult ca atît nu este anexată nici o cerere prin să renunțe de la acțiunea reconvențională.

Indică revizuenta că nu a avut intenții de a renunța de la cerințele privind restituirea îmbunătăților aduse imobilului reeșind din faptul că efectiv le-a suportat și deține și documentele justificative corespunzătoare în acest sens.

Mai indică revizuenta că instanța de apel a ignorat prevederile legale și nu s-a expus în privința încheierii primei instanțe din 22 noiembrie 2011, iar Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție tacit a admis o astfel de încălcare flagrantă a legislației în vigoare.

Afirmă revizuentul că temeiurile declarării revizuirii sînt prevăzute la art.449 CPC. Dar indică că reieșind din erorile judiciare admise de către Curtea de Apel Bălți și Curtea Supremă de Justiție prin încheierea din 06 mai 2015 pentru evitarea unei condamnări evidente la CtEDO consideră că există temei legal de a fi aplicată de Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție direct jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului și de a admite cererea de revizuire, cu casarea deciziei instanței de recurs, admiterea recursului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți pentru judecarea cererii de apel într-un alt complet de judecată.

Notează revizuentul că revizuirea este o cale de atac de retractare, prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecății în cazurile expres prevăzute la art.449 CPC. Pornind de la jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului, consideră că competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției. Totodată, o hotărâre judecătorească în care se constată o încălcare a drepturilor fundamentale ale persoanei, garantate de Constituție și de Convenție, obligă instanța supremă să înlăture acea încălcare și să repare consecințele astfel încît să restabilească atît cît e posibil situația existentă înaintea încălcării.

În speța afirmă revizuentul că, deși, nu sunt prezente temeiurile enumerate la art.449 CPC, consideră că se impune necesitatea admiterii cererii de revizuire, pentru a înlătura greșelile admise la soluționarea cauzei, pentru care statul ar putea fi condamnat. În susținerea acestei concluzii, invocă cauza Nichitin contra Rusiei, în care Curtea menționează că redeschiderea procesului este posibilă atunci cînd se atestă încălcări grave și esențiale de aplicare a legii în procesul examinării cauzei, ce au condus la soluționarea incorectă a pricinii, precum și cauza Pchenitchny contra Rusiei, în care Curtea reiterează că o derogare de la principiul securității raporturilor juridice poate fi justificată doar atunci cînd erorile au devenit vizibile la finalul procedurii judiciare și aceste erori nu au putut fi îndreptate prin exercitarea căilor ordinare de atac și doar în cazul unor „defecte fundamentale”, etc.

Astfel, conchide revizuentul că instanța de apel la adoptarea deciziei din 26.11.2014 a încălcat flagrant și a aplicat eronat normele de drept material și procedural neaplicînd legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat eronat legea admițînd deasemenea violarea punctului 1 art.6 al Convenției Europene a Drepturilor Omului - nemotivarea hotărîrii, și, concomitent violarea punctului 1 art.6 al CEDO - încălcarea principiului egalității armelor, violarea punctului 1 art.6 al CEDO - încălcarea accesului la justiție.

Studiind materialele dosarului, cererea de revizuire, Colegiul consideră că cererea de revizuire este neîntemeiată și urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă, depusă în afara temeiurilor de declarare a revizuirii prevăzute la art. 449 CPC.

În conformitate cu art. 451, alin. (1) CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicîndu-se în mod obligatoriu temeiurile

consemnate la art. 449.

În conformitate cu art.453, alin.(1), lit.) CPC, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite unul din următoarele acte de dispoziție încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Din dispozițiile legale sus-citate, urmează că revizuirea este o cale de atac de retractare și nu reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 CPC.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că motivele expuse în prezenta cerere de revizuire, sunt identice cu motivele expuse în cererea de recurs, asupra cărora instanța ierarhic superioară deja s-a expus.

Astfel, Colegiul judiciar al Curții Supreme de Justiție reiterează că dezacordul revizuintei cu soluția instanței de recurs, prin relatarea situației în viziunea revizuintei, nu este motiv de revizuire prevăzut de art. 449 CPC.

La fel, se remarcă că în cadrul revizuirii nu se verifică legalitatea și temeinicia hotărârii adoptate, ci în baza unor temeiuri strict prevăzute de lege are loc redeschiderea procesului și aceste temeiuri trebuie să fie obiective, reale și legale. Însă, circumstanțele invocate de Arteni Olimpiada ca temei de revizuire, nu pot influența soluția adoptată.

Instanța de revizuire reiterează că unul din elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă, între altele, că o soluție definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată (cauza Roșca c. Moldovei, nr. 6276/02, § 24, din 22 martie 2005). Principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de principiul lucrului judecat.

Acest principiu insistă asupra faptului, că nici o parte la proces nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri care este definitivă și executorie, chiar în scopul reluării procesului de judecată și o nouă soluționare a cauzei. Competența Curții Supreme de Justiție este de a corecta lacunele în drept și omisiunile justiției, și nici într-un caz de a efectua o reexaminare. Revizuirea nu trebuie tratată ca un recurs în anulare, și nici existența a două păreri asupra aceleiași probleme nu poate servi temei pentru reexaminare. Ca excepție de la acest principiu se face în cazul în care reexaminarea este necesară în temeiul circumstanțelor fundamentale și obligatorii.

Mai mult decât atât, Colegiul reiterează că în cererea de revizuire Arteni O. indică că argumentele invocate de ea nu sunt temei de revizuire. Ori, un act judecătoresc nu poate fi desființat fără careva temei legal, cu atât mai mult că temeiurile expres de revizuire sunt expuse în normele legale.

Referitor la argumentele invocate precum că instanța de apel nu s-a expus asupra cerinței privind încasarea sumei ce constituie precum că îmbunătățirile aduse bunului imobil, încălcări ce au fost tolerate de către instanța de recurs, Completul le respinge ca fiind neîntemeiate din următoarele considerente.

În conformitate cu art.240 alin.(3) CPC, instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

Din materialele cauzei rezultă că la data de 05.12.2011, Arteni Olimpiada a depus o cerere de concretizare a pretențiilor sale solicitând anularea parțială a certificatului de moștenitor legal din 23.06.2009 cu indicarea în certificat că reclamanta Pînzari Dina este proprietara a 1/5 cotei-părți din imobilul litigios, iar după ea - Olimpiadei Arteni să se recunoască dreptul de proprietate asupra 87,61% cotă-parte din casa de locuit în litigiu (f.d.156 vol.II).

În cadrul ședințelor de judecată ulterioare, reclamanta a făcut explicații și a optat pentru admiterea cererii anume avînd ca cerințe cele formulate în cererea de concretizare din 05.12.2011.

La data de 09.12.2011, judecătoria Telenești a adoptat hotărîrea judecătorească anume rezultînd și în limitele pretențiilor invocate în cererea din 05.12.2011.

Respectiv se impune concluzia că hotărîrea judecătoreiei Telenești, fără a ne expune referitor la temeinicia acesteia, a fost adoptată în conformitate cu prevederile art.240 alin.(3) CPC, adică doar în limitele pretențiilor înaintate de către reclamant.

Arteni O. nu a contestat hotărîrea judecătorească cu apel.

Ca consecință Arteni O. nici nu poate invoca faptul că instanțele de judecată au omis să se expună asupra unei pretenții.

După casarea hotărîrii judecătoreiei Telenești din 09.12.2011 de către instanța de apel, în cadrul rejudecării cauzei, Arteni O. din nou a susținut doar cerințele privind anularea parțială a certificatului de moștenitor legal din 23.06.2009 cu indicarea în certificat că reclamanta Pînzari Dina este proprietara a 1/5 cotei-părți din imobilul litigios, iar după ea - Olimpiadei Arteni să se recunoască dreptul de proprietate asupra 87,61% cotă-parte din casa de locuit în litigiu, fără a solicita și aînșcasarea sumei de la Pînzari D.

Astfel, se constată că după data de 05.12.2011, Arteni O. a avut doar cerințele asupra cărora s-au expus instanțele de judecată, iar cerința de a încasa suma de bani de la Pînzari D. nu a mai fost susținută de către Arteni O.

Din aceste motive, nu este relevantă încheierea din 22.11.2011 a judecătoreiei Telenești privind încetarea procesului pe un capăt de cerere, deoarece reclamanta și-a concretizat ulterior cerințele și a susținut doar o cerință referitor la care instanțele de judecată s-au pronunțat.

Chiar și în cazul în care, revizuenta are o astfel de opinie, precum că instanțele de judecată au omis să se expună asupra unei pretenții, Completul menționează că omisiunea instanței de a se expune asupra unei pretenții înaintate nu poate servi ca temei de revizuire a hotărîrii judecătorești.

În aceeași ordine de idei, Completul reiterează prevederile art.373 alin.(1) CPC, conform cărora, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță și ale art.372 alin.(3) CPC, potrivit cărora, în apel nu se poate schimba calitatea procedurală a părților, temeiul sau obiectul acțiunii și nici nu pot fi înaintate noi pretenții. Se pot cere însă dobînzi, rate, venituri ajunse la termen și orice alte despăgubiri apărute după emiterea hotărîrii în primă instanță, se poate solicita o compensație legală.

Astfel, Completul relevă că nici instanța de apel și nici instanța de recurs nu

aveau posibilitatea și împuternicirea legală de a se pronunța asupra pretenției privind încasarea sumei ce constituie precum că îmbunătățirile aduse bunului imobil, deoarece în instanța de apel și instanța de recurs nu se admit înaintarea unor cerințe noi.

În consecință, admiterea cererii de revizuire în împrejurările reținute va constitui incontestabil o încălcare a principiului securității raporturilor juridice (Popov (2) vs Moldovei, E. Duca vs Moldovei ș.a).

În susținerea opiniei enunțate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Arteni O.

În conformitate cu art. 453 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Arteni Olimpiada împotriva încheierii din 06 mai 2014 a Curții Supreme de Justiție, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Pînzari Dina către Arteni Olimpiada privind evacuarea fără acordarea altui spațiu locativ, obligarea de a nu crea obstacole în folosirea imobilului și repararea prejudiciului material, și, cererea reconvențională depusă de Arteni Olimpiada către Pînzari Dina privind anularea parțială a certificatului de moștenitor legal, recunoașterea dreptului de proprietate și încasarea cheltuielilor pentru îmbunătățirea bunului.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte de ședință

Tatiana Vieru

Judecătorii:

Iurie Bejenaru

Oleg Sternioală